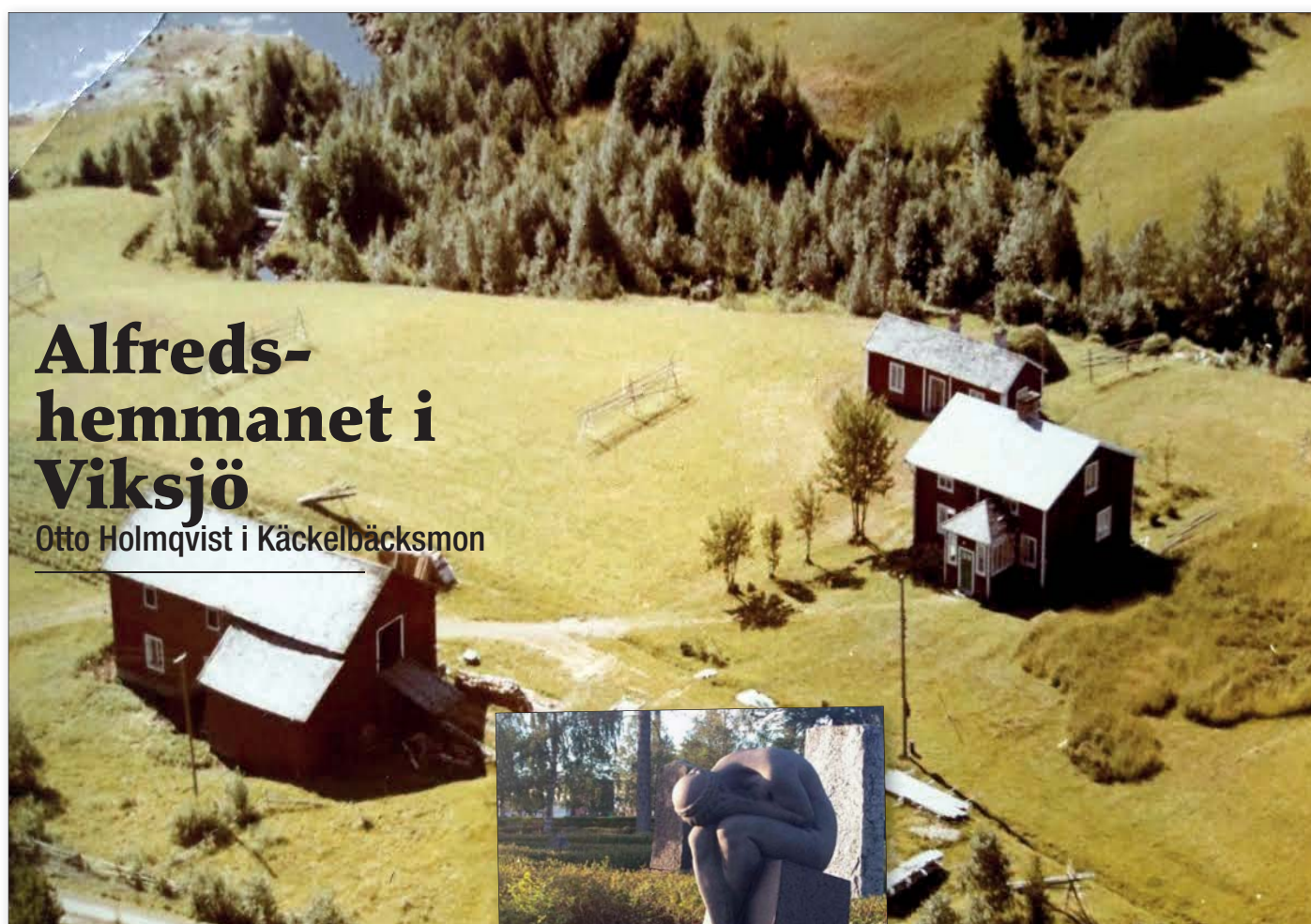

www.harnoforskare.eu

BäfverNytt

MEDLEMSBLAD FÖR HÄRNÖSANDS SLÄKTFORSKARE • ÅRGÅNG 26 • LÖSNUMMER: 20 KR • NR 2/66 • SEPTEMBER 2016

Alfreds- hemmanet i Viksjo

Otto Holmqvist i Käckelbäcksmön

Gravvandring
Gamla
kyrkogården

Inblick i människors liv och villkor

- Årsmötet
- Efterlysningar
- Släktforskardagarna

BäfverNytt

Härnösands Släktforskare är en oberoende släktforskarförening ansluten till Sveriges Släktforskarförbund. Vi vänder oss i första hand till släktforskare men även lokalhistoriker, bya- och hembygdsforskare finns bland våra medlemmar. Vi har medlemsmöte en gång i månaden, med undantag för sommarmånaderna.

Vid varje möte hålls ett föredrag, oftast av en inbjuden föredragshållare. Kvällen avslutas sedan med en fikastund. Förutom våra medlemsmöten brukar vi avsluta vintersäsongen med en bussresa.

Antalet medlemmar i föreningen i augusti 2016, **182 betalande**.

Medlemsbladet **BäfverNytt** utkommer 3-4 gånger per år.

Styrelsen

Ordförande Jan-Ola Nordin, ordf@harnoforskare.eu
Sekreterare: Sigbritt Hamrin, sekr@harnoforskare.eu
Kassör: Sven-Arne Staflund, kassor@harnoforskare.eu
Ledamöter: Birgit Eldrot, birgit@harnoforskare.eu
 Magnus Holmqvist, magnus@harnoforskare.eu
 Yvonne Thunberg, yvonne@harnoforskare.eu

Revisorer

Seved Granberg, sammankallande
 Yngve Wik, ledamot
 Ola Eriksson, ersättare

Valberedningen

Björn Thunberg, sammank., 0611-13669, bjorn.thunberg@home.se
 Karl Einar Borg, Bergsgatan 12B, Härnösand 0611-263 28
 Gun Lundell, Skiftesvägen 20, Härnösand 0611-50 01 11

Redaktionskommittén

Tony Jonsson, redaktör, korpenklo@gmail.com
 Jan-Ola Nordin, ansvarig utgivare
 Gunnar Sâthe, kontaktperson manus - gunnar@harnoforskare.eu
 Ola Eriksson, medlemsrepresentant - ola@harnoforskare.eu

Hemsidadministratör

Tony Jonsson

Hemsidor

www.harnoforskare.eu
 www.facebook.com/harnoforskare

Medlemsavgift

Enskild medlem 100 kr/år; familjemedlem 35 kr/år; studerande upp till 18 år 25 kr/år; företag/föreningar 200 kr/år.
 Avgiften betalas till Plusgiro 43 61 16-8, Härnösands släktforskare.
 Glöm inte att ange namn, postadress och e-postadress.

September

Redaktören

Släktforscardagarna hölls första gången 1987 och i år i Umeå hade Södra Västerbottens Släktforskare i samarbete med Nolia AB, äran att få arrangerad dessa dagar under helgen 20-21 augusti. Dagen innan var jag på redaktörskonferens tillsammans med 35 andra redaktörer från landet där en av punkterna var bl. a. problemen med att få in artiklar till medlemsbladen, faktaartiklar och artiklar som är till nytta.

Det diskuterades om en eventuell tillgänglig Artikelbank på Rötter, där vi kan bidra med artiklar som vi antingen har skrivit själva eller av någon annan som vi tror kan ha ett intresse utanför det egna medlemsbladet, under medgivande av författaren.

Medlemsbladet utformas oftast beroende på förutsättningarna av artiklar. Det framkom, att fler än hälften av redaktörerna skriver artiklar själva.

Då det oftast är lite tunt med material till denna redaktionskommitté så har vi svårt att göra ett nummer men det har ändå lyckats varje gång och så får vi hoppas att det blir i fortsättningen.

Som ni också kommer att märka, präglas detta nummer av Släktforscardagarna och när ni läser detta medlemsblad har redan nästa nummer påbörjats för dubbelnumret i december!

Nu när sommaren lider mot sitt slut och hösten börjar göra sitt intrång, börjar de flesta av oss att återuppta forskningen igen.

Har du hittat något kul och intressant under sommaren eller har du stött på svårtolkad text?

Vi tar tacksamt emot allt tänkbart och gärna då i ren text, även fotografier är välkommen! I huvudsak skickar ni in ert bidrag till huvudansvarige Gunnar Sätthe och hans kontaktuppgifter hittar ni här till vänster under Redaktionskommittén.

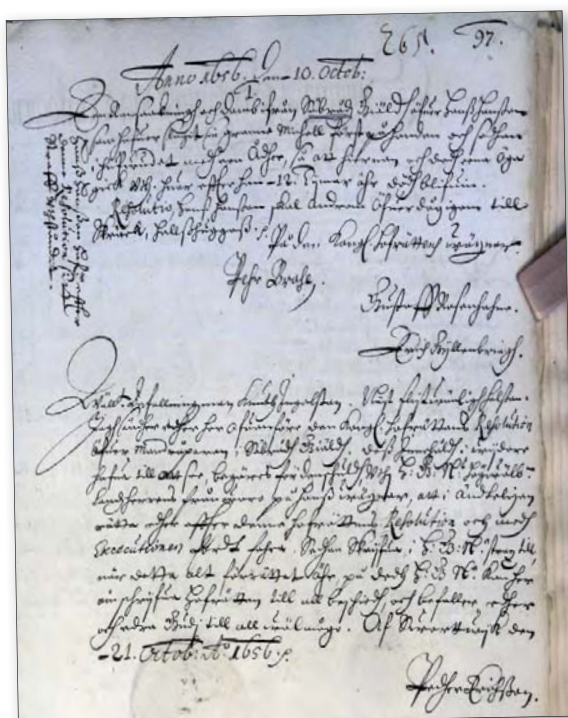

Under Släktforscardagarna gjorde jag faktiskt något som jag aldrig hade tänkt göra - jag gjorde nämligen ett DNA-test! Det blev Family Finder-testet som Svenska Sällskapet för Genetisk Genealogi hade ett erbjudande på under helgen, så nu tillhör också jag den växande skaran och väntar med spänning på att det ska rassla till i mejlet över resultatet.

Och vem vet, kanske har vi gemensamma matchningar? Nu ska jag försöka förstå mig på all information på Family Finder.

Nu ser vi fram emot en trevlig släktforskarhöst önskar vi på redaktionen!

Dödsdomen 1656 över Hans Hansson från "Säbrådzt Giäldh" som hade slagit ihjäl sin granne Mickel. Var dessa grannar bodde förtäljer inte historien man kanske i Viksjötrakten? Kanske har någon av er svaret på detta? I nästa nummer kommer en avskrift av domen och förhoppningsvis också vart detta brutala ägde rum.

Innehåll

September 2016

Gravvandring på Gamla kyrkogården 9

Landbonden i Käckelbäcksmon 14

2 Medlemsinformation

3 Redaktören

5 Ordföranden

6 Släktforskningarnas föreläsningar på TV

7 Släktforskarnas årsmöte

8 Några intryck från Släktforskardagarna

9 Gravvandring på Gamla kyrkogården

11 Rapport från Förbundsstämman

12 Efterlysningar

13 Läsövning från dödboken

14 Otto Holmqvist - landbonden i Käckelbäcksmon

16 Föreningens CD-shop

17 Släktforskardagarna - en återblick

20 Kommande aktiviteter

Ordföranden har ordet

NU kommer Bävernitt!

Som de flesta känner till så har det skett förändringar i föreningen vilket inneburet många nya uppgifter och insatser att sätta sig in i och det i sin tur har fått till följd att vissa uppgifter blivit fördröjda vilket jag beklagar.

Årsmötet 2016 har genomförts. Några ledamöter lämnade sina uppdrag och andra har intagit deras platser. Jag tror mig ha de nya ledamöternas uppdrag att tacka för förtroendet att få möjligheten att göra en insats för Härnösands släktforskare.

Styrelsen tackar de avgående och hälsar de nya medarbetarna välkomna. De ledamöter som avgick tackade nej till att motta gåva men föreslog att gåva kunde ges till någon fond. Styrelsen har därför beslutat att gåvan går till föreningen "Unga Släktforskare" som behöver ekonomiskt stöd för att kunna delta vid Släktforskarlagarna i Halmstad 2017. Vi tycker att det känns helt rätt att stödja och locka ungdomar till släkt- och hembygds-forskning.

Styrelsen mål är att fortsätta föreningens goda insats för släktforskningen. Utökad samarbete med övrigt föreningsliv både inom och utanför kommungränsen är också något vi kommer att jobba för.

För att förnya och förenkla arbetet har det bildats två nya kommittéer. En program- och resekommitté och en redaktionskommitté. Kommittéer består av representanter från både styrelse och från föreningens medlemmar. Vår tanke kring detta är

ett utökad och mer lyhört samarbete med medlemmarna vilket vi hoppas skall leda till ett intresseväckande och lockande programutbud.

Sommaren har nu i stort sett passerat men under sommarperioden ges släktforskaren möjlighet att komplettera tidigare till synes erhållna torra fakta. Genom att resa till och besöka släktingar kan komplettering med aktuellt material om slakten ske. Apropå resor, Släktforskarlagarna har i år genomförts för 29 gången där av 6 gånger i Norrland (2016 medräknat). Härnösands släktforskare valde att för sina medlemmar anordna en resa till Släktforskarlagarna i Umeå men tyvärr så var få lockade av att delta.

För den lilla skara som anmält intresse att besöka invigningen och ta del av övrigt program ordnades en resa och väl hemkomna fick vi besked om att man nöjda med dagen. Vad som hände i Umeå kan ni nu läsa om i Bävernitt.

Höstprogram har färdigställts och skickats ut. I år samarbetar vi även med Näringsliv i Norrland (NIN) och Riksarkivet Landsarkivet Härnösand. Även deras program har sänts ut. Vi ser fram emot en skön höst med många tillfällen att ta del av aktiviteter i vår egen arkiv- och kulturstad HÄRNÖSAND.

Jan-Ola Nordin.

Medverkare i detta nummer:

Benny Nordlander, Birgit Eldrot, Sigbritt Hamrin, Yvonne Thunberg, Magnus Holmqvist, Björn Thunberg och Roland Skoglund.

Släktforskarnas föreläsningar kommer på TV

Härnösands Släktforskare hade tidigt under året bestämt att medlemsresan skulle gå till Umeå och Släktforskardagen den 20 augusti 2016.

TEXT: **SIGBRITT HAMRIN**

Det brukar vara ett omtyckt och välbesökt evenemang som är årets höjdpunkt för alla inbitna forskare. Där möts man och byter "anor" eller bara återser gamla bekanta. Föreläsningarna bjuder på ny forskning och fakta. Utställarna erbjuder allt som kan köpas inom släktforskarbranschen.

Detta år var det "Fjällen, Skogarna, Älvarna och människorna" som har levt i dessa miljöer som var temat för föreläsningarna. Jag valde att lyssna om Skogsfinnarna eftersom spåren av dem finns i Härnösands kommun. De första finnarna som kom till Viksjö på 1500-talet finns bland mina förfäder. Den mest omtalade var "store Lasse" som också står antecknad 1590 som borgare i Härnösand.

Föreläsaren Maud Wedin berättade om ett par bröder som under 1650-talet flyttade från Viksjö till Ström i Jämtland och köpte prästens hemman. Men de lämnade det för "fäfat" och intresserade sig bara för att odla på svedjorna eftersom det gav bättre avkastning. En liter utsäde av svedjerågen kunde ge 100 liter i skörd och stråna kunde bli två meter höga. Jämfört med kornåkrarna som kanske gav fyrfaldig skörd.

En annan föreläsare som jag hörde på var Niklas Hertzman som redan som ung intresserade sig för släktforskning eftersom han ville veta om han hade någon trumpetare i släkten. Han redogjorde för ArkivDigitals arbete och förträfflighet eftersom de fotade i färg och då gav det tydlighet även till vattenskadat material. Intressant var också att de kunde utföra beställningsfotografering av domböcker.

Den tredje föreläsaren som jag valde var Claes West-

ling, som arbetar på Riksarkivet i Vadstena. Han hade valt att berätta om det material som inte är skannat och som inte alltid är så välkänt bland släktforskare. Det kunde vara bilagda handlingar till arkivmaterial som prästen eller skrivaren av domböckerna inte hade fört in. Här kunde den intresserade göra fynd om sina förfäder eller få veta mera om viktiga lokala händelser under tidigare årtionden.

Han sade också att det var bara 3% av befintligt arkivmaterial som var digitaliserat. Eftersom vi i Härnösand har så många hyllmeter arkiv så ska jag göra besök på Landsarkivet och beställa upp de handlingar som kan vara guldkorn. Det kan bjuda på spännande överraskningar.

Från Släktforskardagarnas Facebooksida hittade jag uppgift om att UR Samtiden var där och spelade in tio föreläsningar som kommer att visas i Kunskapskanalen. Om du inte ser dem direkt på TV-n så borde det gå bra att se dem på SVT-play. Följande föreläsare spelades in:

Arja Rantanen, Källor för genealogisk forskning i de finländska arkiven.

Elisabeth Engberg, Släktforskning med ett samiskt perspektiv.

Tom Juslin, Om släkten Sursill och annan migration över Kvarken.

Håkan Sjöberg, Häxprocesserna i Ådalen.

Gudrun Norstedt, Lapps-kattelanden och deras innehavare.

Ingvar Svanberg, Hur jag fann en samisk befolkning i Mellansverige.

Släktforskarnas Årsmöte

TEXT: **SIGBRITT HAMRIN**

Årsmötet hölls den 14 april 2016 på Sambiblioteket och ett 40-tal medlemmar var närvarande. Vice ordförande Ronny Norberg öppnade mötet med en parentation för Roland Ek och Lars Drejare. Mötesförhandlingarna leddes av den valde ordföranden Kjell-Åke Hermansson.

De sedvanliga handlingarna föredrogs och revisorerna föreslog årsmötet att bevilja styrelsen ansvarsfrihet. Årsmötet fattade ett enhälligt beslut och den avgående styrelsen fick ansvarsfrihet för det gångna året.

Flera nya ledamöter valdes in i styrelsen. Ny ordförande blev Jan-Ola Nordin. Sven-Arne Staffund, Birgit Eldrot och Gunnar Sätthe valdes till ledamöter. Med nyval på revisorer men omval på valberedningen var föreningen rustad för ett nytt verksamhetsår.

När dessutom medlemsavgiften beslutades att vara

oförändrad även 2017 och antalet medlemmar har ökat ser framtiden för föreningen ljus ut. Ett flertal personer har under våren och sommaren planerat för verksamheter och evenemang.

Det är vår förhoppning att det blir en givande höst och vi kommer med nya planer för våren. Underhållningen som skulle varit på årsmötet hade rubriken "Härnösandsbilder" med Örjan Leek.

Det är bestämt att Örjan kommer tisdagen den 13 december istället och han har "nya" bilder av gamla Härnösand att visa för oss.

Styrelsen.

Anders Nordström, Riksarkivet och det ökade intresset för digitaliserad arkivinformation.

Bo R Holmberg, Brott och oknytt i skogen.

Peter Sjölund, Släktforska med DNA - livet efter topsningen.

Maria Press, Släktforskning i norska källor.

Det finns också fler möjligheter att lyssna på två andra föreläsare "live" eftersom Näringslivsarkivet har bjudit in Erik Nydahl som pratade om Bolagsarkiven och människorna och Kjell-Åke Hermansson som föreläste om Det norrländska industridramat.

De har föreläsningar den 29/9 resp 27/10 på Arkivcentrum Nord. Se NIN:s höstprogram.

Släktforskardagen och resan var lång men givande. Jag pratade både med alla trevliga släktforskare som åkte med bussen och med okända personer som jag mötte. En ny bekantskap för mig var en morfar från Dalarna som genom resan till Umeå hade fått kontakt med sitt barnbarn. Vilken glädje och framtida behållning som Släktforskardagar kan ge!

Några intryck från Släktforskardagarna

TEXT: **BIRGIT ELDROT**

Lantmäteriet hade representanter som gav hjälp att hitta till historiska kartor på www.lantmateriet.se

Klicka på fliken "Kartor och geografisk information". Klicka på fliken "historiska kartor". Nere till höger, klicka på "Till Tjänsten Historiska kartor". Direktlänk: historiskakartor.lantmateriet.se

Två läsvärda medlemstidningar fanns gratis utlagda. Inspirerande att ta del av andra föreningar vad de gör. 1. Runslingan – Upplands släktforskarförening. 2. KGF-nytt. Kronobergs genealogiska förening.

Klas Westling föreläste om "mindre kända källor för släktforskare". Riksarkivet har ca 75 mil arkivhandlingar varav 3 % finns över nätet. Exempelvid gavs sådant som ej är skannat och som inte alltid är så känt bland släktforskare.

Ex. bilagor till de vanliga kyrk-

böckerna som prästerna av olika anledningar valt att inte skriva in. H= Prästens underlag till information.

Maud Wedin berättade om skogsfinnarnas kolonisation i Norrland genom 400 år. Vi fick en historisk bakgrund och sedan några intressanta exempel.

Ett ifrån Viksjö finnmark i Ångermanland om hur man ursprungligen drog sig uppöver ifrån Viksjö mot Jämtland, Ångermanland och Lappland (Ursprungligen ifrån Savolax i Finland i slutet på 1580-talet).

Därefter om Örträskfinnarna och familjen Hilduinens flyttväg till Örträsk. Savolax blev för litet så man började flytta på sig. Man letade efter den bördiga grånsko-gen. Svedjebruket krävde stora arealer och tog lång tid, 4 år. Rågen är tvåårig och gick inte att skörda

förrän året därpå. Man fick ofta lön för mödan då skörden kunde ge hundrafalt igen. Av en liter säd fick man minst tio tillbaka. Rågen övervintrade. Man använde ofta torkhus. Rökstugor utan skorsten men röktrumma av trä.

I Norrland finns ingen rökstuga bevarad (men i Värmland). På tredje året blev det mycket gräs så de kunde även ha mycket boskap. Många orter kring Viksjö bär finska namn efter skogsfinnarna.

Upptäckte även tidningen "Släkt-historia" med 8 nr/år. Finns i väl-sorterade butiker.

Studieförbundet Vuxenskolan i Umeå hade en del intressanta kurser i släktforskning. Bland annat Paleografi, handstilstudning för släktforskare. Tel. 090-125585.

Detta är en del av det jag tog med mig.

Gravvandring Gamla kyrkogården

Härnösands Släktforskare - medlemmar och övriga härnösandsbor på gravvandring med början på Gamla kyrkogården. En vandring i vackert väder med många deltagare. Våra ciceroner var Yngve Wiik, Lars Högberg och Magnus Holmqvist.

TEXT: YVONNE THUNBERG

”Kyrkogården är ett av våra Lokala arkiv. En vandring på kyrkogården ger oss inblick i människors liv och villkor. Inskriptioner på gravvårdarna berättar om yrken som funnits på orten, släkter kan följas bakåt i tiden och olika perioders moden i dekorationer och utsmyckningar” (*Riksantikvarieämbetet 2002*).

Yngve W. berättar vid vandringen: Gamla kyrkogården invigdes av biskop F M Franzén 1841. Den utvidgades 1876. Kyrkogården speglar stadens roll som stifts- och residensstad. Biskoparna Bergman, Franzén, Hultgren och Landgren och landshövdingarna Aschling, Nordgren, Ryding och Stattins gravvårdar finner man här. Här finner man också gamla kända familjenamn som Berlin, Bucht, Carlgren, Huss, Kempe och Sidner m.fl.

På den yngre delen av kyrkogården – urnlunden från 1930-talen

”Sorg”. Foto: Maria Nordlund.

finner man: maskinist, trädgårdsmästare, stationsmästare, ingenjör, verkmästare, överlärare, advokat, doktor m.fl., m.fl. Efter 1960 är det ovanligt med yrken och titlar på gravstenar. Många minnesstenar är rena konstverk som t.ex. ”Sorg”.

Modern Anna Christina Berlin och

hennes make N. O. Berlin förlorade 3 av sina fyra barn under loppet av 14 dagar år 1875. N O Berlin beställde då en vacker skulptur av Halvar Firsedal (från Näsåker) som placerades vid graven.

Besöket på kyrkogården avslutades och man vandrade i grupp ner till Domkyrkan. Lars Högberg tar här över och visade och stegade ut hur den gamla Domkyrkan var placerad utifrån nuvarande Domkyrkas läge.

Benmaterial hittades

Magnus Holmqvist var en av de arkeologer, från Länsmuseum, som deltog i den arkeologiska schaktkontroll som gjordes vid utbyggnaden 2010-2011.

Han berättade: Ett ca 30 cm tjockt tegellager påträffades. Kan vara den plats där man formade/slog teglet till kyrkan. Resterna av södra stigporten samt delar av den äldre västra bogårdsmuren och den äldre östra bogårdsmuren påträffades.

Benmaterialet hittades vid alla schaktövervakningstillfällen. I ett

gravområde fann man 7 skelett. Bland benen finns ett kranium, från en kvinna, med tydliga sjukdomstecken. Över stora delar av skallbenet syntes hålrum. Personen har varit drabbad av syfilis en sjukdom som innebär svår värk.

Enda "botemedlet" på den tiden var kvicksilver. Den totala mängden ben som framkom rymdes i två flyttkartonger. Benmaterialet återlämnades till domkykoförvaltningen för återbegravning.

Kyrkan var för liten

Vandringen fortsatte till Rådhuset. Här togs paus i skildrandet och man intog kaffe och bröd i Pausrummet (lokalen tidigare biblioteket i Härnösands gamla gymnasium).

Av Lars H får vi veta att gamla kyrkan ursprungligen byggdes i början av 1590-talet, bygget tog nog flera år. Redan 1772 ansågs att kyrkan var för liten och måste byggas ut, men man hade inte råd.

År 1791 blev läget akut eftersom taket höll på att rasa in. Antingen ett helt nytt tak eller nybyggnad av hela kyrkan. Många förslag till nybyggnad framlades men det var inte förrän på 1830-talet som projektet återupptogs, med biskops Franzéns stöd. År 1836 stängdes kyrkan på grund av att det var farligt att vistas i den och 1842 revs den. Under tiden fick man lov att hålla gudstjänst i gymnasiet (Rådhuset).

82 gravplatser fanns under golvet i gamla kyrkan och Lars H har hittills noterat att 664 begravningar för rättats där. Förmodligen var det åtskilligt fler. Grav nr 2 har flest gravlagda, hela 21 st.

Nya kyrkogården togs i bruk 1914 och invigdes av biskop Ernst Lönegren.

Heliga Korsets Grävkapell finner man där. Sammanställt av Yvonne Thunberg med material från våra ciceroner vid vandringen.

Ovan: Gamla domkyrkan.

Mitten: Vid Michael Franzéns gravsten.

Nedan vänster: Trappan vid Domkyrkan.

Nedan höger: Yngve Wik berättar om Gamla kyrkogården.

Foto: Eva Brorson.

Rapport från förbundsstämman i Umeå

Årets förbundsstämma genomfördes i samband med släktforskardagarna. Fredagen 19 aug. samlades 125 ombud från ca 70 föreningar. Låter det mycket?

TEXT: **MAGNUS HOLMQVIST / BJÖRN THUNBERG**

Antalet ombud brukar ligga mellan 120-150.

Man bör då vara medveten om att antalet anslutna föreningar är ca 160.

Några nya föreningar brukar alltid tillkomma varje år och någon brukar lämna "familjen."

Ny medlemsförening kunde rapporteras – Föreningen Emigrantinstitutets vänner, Växjö.

Föreningen DIS har alltid i särklass flest ombud eftersom de är uppdelad i flera föreningar:

DIS-Syd, Småland, Väst, Filbyter, Bergslagen, Öst, Mitt, och Nord.

Således innebär det att DIS har stor möjlighet att få igenom alt. fälla förslag.

En mindre diskussion uppstod vid motion 2 – Om släktforskning för invandrare.

Redan 2004 framlades en motion och ett projekt inleddes. Ett uppehåll har gjorts men nu tycker styrelsen att det är dags projektet skall fortsätta. Ted Rosvall begärde återremiss av och ytterligare behandling av ärendet. Stämman beslutade slutligen att motion 2 från Stor-Stockholms genealogiska förening skall godkännas och att arbetet skulle återstarta.

Detta år genomfördes stämman på rekord tiden 45 min.

Ta del av hela stämman kan du göra via länken

<http://www.genealogi.se/123-nyheter/2013/1734-stamman-pa-youtube-2>

Närvarande vid stämman,

Magnus Holmqvist – ombud och Björn Thunberg, bisittare.

En dagordning till stämman kan bli omfattande.

Förslag till dagordning:

1. Fastställande av röstlängd.
2. Anmälan av ny medlemsförening.
3. Val av ordförande och vice ordförande samt anmälan av sekreterare.
4. Val av två ombud att jämte ordföranden justera protokollet.
5. Val av två rösträknare.
7. Fråga om riksstämman blivit behörigen utlyst.
8. Förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse och förvaltningsberättelse, revisorernas berättelse samt fråga om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen.
9. Förbundsstyrelsens förslag till stadgeändringar.
10. Motioner.
11. Behandling av budget och avgifter för 2017 samt verksamhetsplan för 2017 och följande år.
12. Val av förbundsordförande för två år.
13. Beslut om antal ledamöter i förbundsstyrelsen.
14. Val av ledamöter i förbundsstyrelsen för två år.
15. Val av en revisor och en ersättare för två år samt beslut om vilken av revisorerna som ska vara sammankallande.
16. Ersättning till styrelseledamöter m. fl.
17. Val av fem ledamöter i valberedningen, där av en ordförande.
18. Ev. övriga ärenden.

Efterlysningar

Här kan du som läsare (medlem/icke medlem) lägga upp dina efterlysningar på gamla foton och försvunna, saknade personer i din forskning. Efterlysningarna kommer även att finnas på hemsidan och Facebook. Enklast är att mejla till korpenklo@gmail.com och gärna så stor bild som möjligt. Svarar du på någon efterlysning, så anger du vilket nummer det rör sig om, så lägger redaktören upp svaren på hemsidan och här i BäfverNytt.

#13 Wisén i Härnösand

Min farfar och farmor levde och verkade i Härnösand. Jag släktforskar bl. a. på den slakten. Karl och Jenny Wisén och deras åtta barn har jag koll på, deras förfäder likaså. Jag har dock knappt någon koll på vad som blev av mina kusiner. Vet ni?

Lennart Wisén.

#14 Slakten Järnefors, Härnösand

Vill veta lite mer om min Härnösands släkt. Min faster var kyrkoherde Ingrid Järnefors Melander och hennes pappa var kyrkoherde Viktor Järnefors. Viktor Järnefors var född 1893, och gick ned till Uppsala för att utbilda sig till präst. Min kusin Karin i Stockholm tog namnet von Platen för några år sen. Vet att runt väg 45 föddes min farfar Victor Järnefors (1893-1973), och vi har finskt ursprung.

Mvh Martha Järnefors.

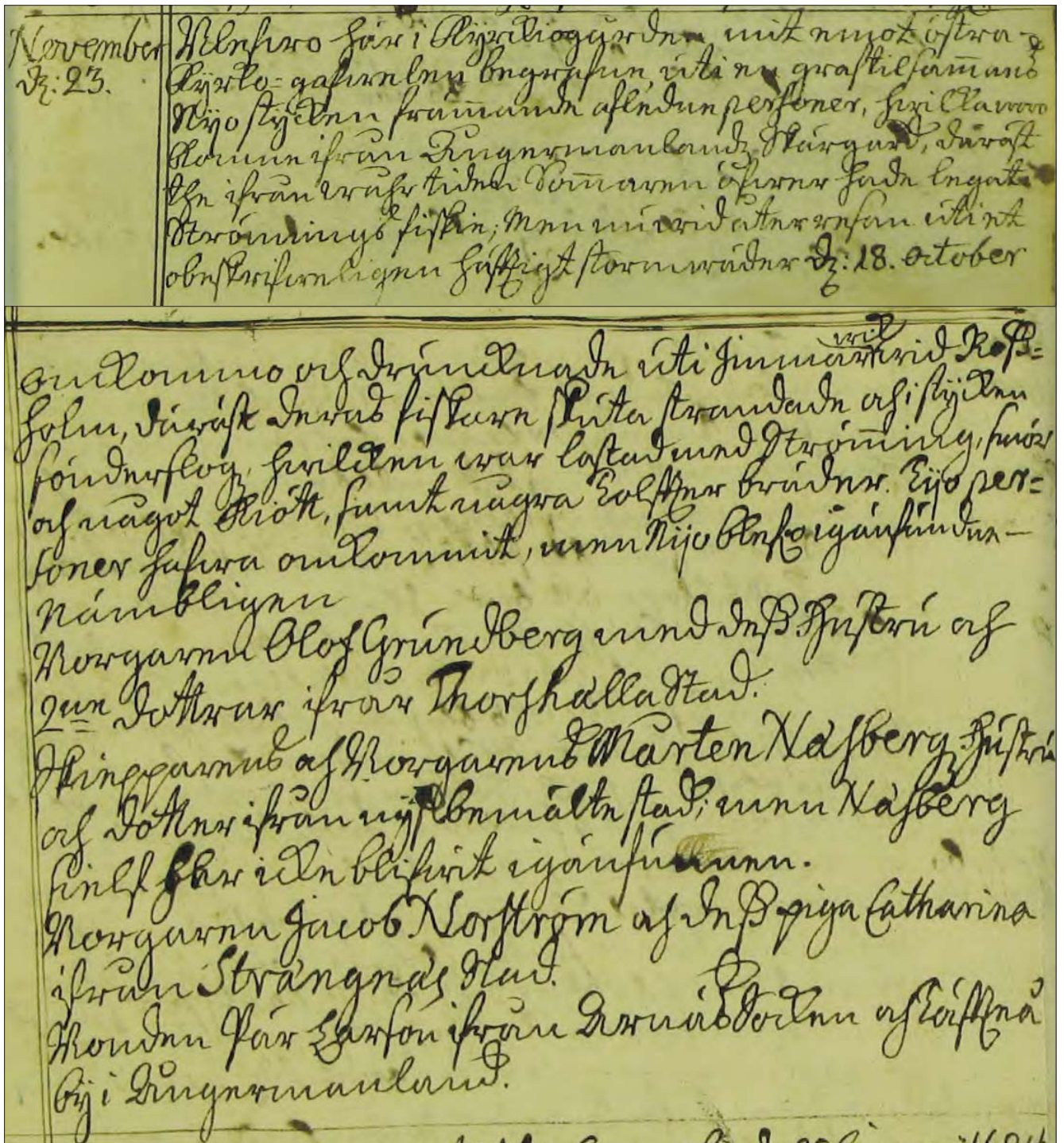
#15 Slakten Glüer, Härnösand

Hej ! Jag behöver hjälp med att finna mer information om min farfars Ernst Glüer släkt. Han bodde med sina föräldrar Georg och Augusta i Härnösand. De kom från Tyskland till Härnösand 1911 och blev svenska medborgare 1924. Georg var verkmästare. Augusta Carolina hette Alberts som släktnamn eventuellt med von före. Vad jag tidigare visste var att farfar hade en bror vid namn Georg. Idag har jag även funnit att de hade en syster Irma Augusta som föddes i Härnösand 1921. Hon gifte sig 1939 med Torsten Hagberg och fick barnen Irma Britta 1940, Stig 1945 och Ralf 1951. Jag skulle bli jätteglad om ni känner till någon som vet mer om min släkt!

Med vänlig hälsning Majvor Hjerpe.

Läsövning!

Nog har de flesta av oss stött på problem i de äldre dom- och kyrkböcker och andra intressanta arkiv under sökandet efter våra förfäder. Med inspiration från "Runslingan" och Upplands släktforskarförening, kommer vi i varje nummer att publicera en bild från olika källor och facit får ni i nästa nummer. Denna text är hämtad från Hållnäs dödbok 1760 och har tidigare publicerats i Runslingan oktober 2015. Ett tack till redaktören **Roland Skoglund**.

Hållnäs F:1 (1752-1861) Bild 17-18 / sid 27-28.

Otto Holmkvist - landbonden i Käckelbäcksmön, Alfredshemmanet

TEXT: BENNY NORDLANDER

Otto var född 1876 i Lillsela i Högsjö och var en son till Hemmansägaren Erik Holmkvist född 1827 och gift 1861 med Brita Ersdotter f. 1837. Otto bor hemma på gården i Lillsela och hjälper sina föräldrar.

1899 flyttar en piga hemifrån

Nordansjö som hette Märta Brita Höglund. Hon var född 1882 och var en dotter till Torparen Olof Höglund i Vestislotta född 1850 och gift 1878 med Kajsa Brita Andersdotter född 1859.

Vestislotta var ett torp precis ovanför Käckelbäcksmön. Märta Brita blev då piga hos landbonden

Johan Svanholm i granngården i Lillsela. Så här blir Otto bekant med Märta Brita och tycke uppstår. 1890 flyttar hon in till Otto som kommer att överta hemmanet här av sin far. 1891 gifter de sig och fick 7 barn här. Hemmanet kommer dock att säljas och 1909 flyttar familjen till Storsela där Holmkvist

Ovan: Alfredshemmanet i Käckelbäcksmön, Viksjö.

Höger sida: Resterna av torpet och kolugnarna i Sörgraninge. Foto från Benny Nordlander.

blev torpare. Här föds 4 barn till. 1916 flyttar familjen till Sörgården i Gussjöbygden och även här blev han torpare. Här föds 3 barn till. 1920 kommer familjen till Viksjö och Otto övertog då ett arrende i Käckelbäcksmon av Anders Olof Lindström som flyttat till Billen precis ovanför där Mats Engström bor.

Jagar på Ottos torp

Otto blev då arrendator åt Sunds bolag. Här fick de ytterligare 4 barn. 1928 var han upp till Abborråsen i Graninge församling och tittade på ett arrende och kom då hem till Mon och sa att gräset där uppe växte upp till byxfickorna och det var grejer det.

Senare samma år blev Otto arrendator där uppe. Hemmanet på Mon övertog Alfred Nordlander. Det fanns 3 ställen på Abborråsen och dom bodde på stället längst bort mot Graninge. Deras grannarna var Anders Lundberg och Johan Jansson.

1939 var det dags att flytta igen och då bosätter de sig i det första torpet i Sörgraninge. Torpet låg

till höger och alldeles intill vägen och 500 meter ned till Graningesjön. Här blev Otto kolare under kriget. Det murades två rejäla kolugnar 400 meter längre bort och intill vägen upp till Paljacka. Torpet i Sörgraninge ville Otto köpa av en som Nordlund men det fanns tydligen i lagfart sas det.

Otto och Märta Brita kommer senare att flytta till ålderdomshemmet i Västergraninge och hon avled 1958 och han 1959. Jag jagar i Graninge och även på Ottos torp och har gått förbi där många gånger och funderat mycket om deras liv. Det sista om familjen är att hustrun Märta Brita födde faktiskt 18 barn under sitt liv.

En av döttrarna Dagny Gertrud Ingegerd Holmkvist gifte sig med hemmansägaren Henning Eriksson i Gammelgården och dom bodde i det stora vita huset innan Käckelbäcksmon.

Föreningens CD-shop

Under årens lopp har föreningen registrerat och sammanställt släkt- och sockengenealogier och hitintills har föreningen tagit fram nedanstående till försäljning.

Barbro Hammarhälf

Sammanställd av Peter Sjölund och Björn Thunberg.
Pris 300 kr.

Bjärtråskivan

Omfattar perioden 1543-1850 där familjerna redovisas per by. Sandö glasbruk finns med för åren 1750-1775. Även kronobåtsmän redovisas. Skivan är framställd av Agneta Olofsson och bygger på det material föreningen fick från Britta Ulander förra året. Pris 500 kr. Medlemmar i föreningen erhåller 100 kr rabatt.

Hemsöbor 1847-1939

Innehåller c:a 4600 personer från 1570 och framåt. För åren 1847-1939 är uppgifterna kontrollerade mot tillgängliga kyrkböcker, SCB-utdrag och **Sveriges dödbok 1901-2009**. Totalt c:a 8000 A-boksanteckningar om c:a 2900 personer. Födelse-, döds-, och vigselnotiser tillkommer. Pris 350 kr.

Häggdånger

Häggdångers församlings bönder och båtsmän åren 1600-1800 med familjer och ursprung där sådant

återfunnits. Vidare finns noterat hemmansägare under 1543-71 och domboksutdrag från 1640-tal till 1720-tal. Pris 350 kr.

Härnösands Gymnasium 1650-1848

Innehåller uppgifter om studenterna på Härnösands Gymnasium 1650-1848 och något om deras härstamning. Det är arkivlektorn emeritus Thord Bylund som har tagit fram uppgifterna i arbetet med sin licentiatavhandling från 1972. Licentiatavhandlingen finns också med på skivan. Pris 200 kr. Ingen medlemsrabatt på denna skiva.

Högsjöbor 1542-1900

Skivan som omfattar åren 1542-1900 innehåller uppgifter om tusentals personer, alla sökbara via inbyggd funktion i programmet. Som underlag för skivan har Agneta Olofsson använt Hugo Fälldins **Högsjöbor** samt tillgängliga kyrkböcker och mantalslängder. Pris 500 kr. Portokostnader tillkommer. Medlemmar i Härnösands släktforskare får 100 kronor rabatt på ovan angivna priser.

Ljustorpsbor 1500-1800

Sammanställd av Folke Åsén. Konverterad till CD av Agneta Olofsson. Pris 300 kr.

Nora Tingslag 1700-1799

Sammanställning av Britta Ulander. Nora Tingslag omfattar socknarna Bjärträ, Skog och Nora samt fram till år 1757 även Högsjö och Gudmundrå. Pris 300 kr.

Stigsjö 1600 1800 - 300 kr.

Säbråbor 1535-1844 - 500 kr.

Viksjo Byar och gårdar

Sigge Sjärdins Viksjo bor 1500-1800 har nu omarbetats och överförs till CD (med diverse rättelser och tillägg). Kallas i det nya formatet för Viksjo byar och gårdar 1600-1800. Pris 300 kr.

För beställning kontakta **Sven-Arne Stafund**, kassor@harnoforskare.eu

Släktforskardagarna - en återblick

Lördag 20 aug. - vi reser till Umeå och släktforskardagarna. I norrland anordnades senast släktforskardagarna 2012 och det var i Gävle. I år var det Södra Västerbottens släktforskare som i samarbete med Nolia arrangerade dagarna i Umeå 20-21 augusti med ArkivDigital som huvudsponsor. Temat för släktforskardagarna var: Fjällen, skogarna, älvarna och människorna.

TEXT: **YVONNE THUNBERG**

Antalet deltagare på resan till Umeå blev tyvärr färre än vi räknat med, så det var en liten trogen skara som kl. 06.30 mötte upp på Resecentrum. Zetterblads "lilla" buss med chaufför skulle ta oss till Umeå med beräknad körtid 2,5 tim. Vid

Statoil norr i Ö-vik antrar föreningens redaktör Tony Jonsson bussen för samäkning mot Umeå. 15 minuters fikapaus vid Mosjön tog vi oss tid för. Varmt kaffe och te med ostsmörgås smakade bra. Ett och annat toabesök blev det också innan vi åter

intog bussen och fortsatt färd mot Umeå och invigningen av släktforskardagarna. Från styrelsen deltog Birgit Eldrot, Sigbritt Hamrin och Yvonne Thunberg. Redan dagen innan 19 aug. deltog, enl. beslut, föreningens ombud Magnus

Medlemmar från Härnösands Släktforskare tar en bensträckare vid Mosjöns campingplats norr om Örnsköldsvik.
Foto: Tony Jonsson, Örnsköldsvik.

Holmqvist och Björn Thunberg vid Förbundsstämman. Att gå runt bland montrar och prata med släktforskare från olika föreningarna är både givande och intressant.

Hos de stora aktörerna, "Riksarkivet, ArkivDigital, Family Search, Ancestry", finns tips och råd att inhämta får både nybörjare och den vane släktforskaren.

Bland nyheter på mässan var bl. a. Lappmarkens släktforskarförening som har utkommit med Doroteabor ett band bestående av 2 böcker.

Södertälje släktforskarförening presenterade en databas med namnet "Södertälje med omnejd". Själv erbjöd Sveriges släktforskarförbund nya handböcker i Samiska rötter och Källkritik av Mikael Lundholm, en bok som bör finnas i varje seriös släktforskares bokhylla,

Ett vanligt påstående är att släktforskning är en aktivitet för pensionärer. Hur fel är inte det? Unga släktforskare - finns!

Nätverket Unga Släktforskare en riktäckande förening för släktforskningsintresserade ungdomar. Många släktforskare önskar nog att de hade börjat forska mycket tidigare och lyssnat när de äldre pratade om gamla tider och om släkten.

Många intressanta föreläsningar fanns att lyssna till. Vi valde att dela upp oss för att ta del av olika föredragshållare. Mina val blev Niklas Hertzman och föredrag om ArkivDigital och nya möjligheter och

Claes Westling och – Mindre kända källor för släktforskare. Framme vid Nolias mässområde hämtades våra biljetter och tog oss in till invigningen för att få så bra platser som möjligt i lokalen Zonen.

Konferencieren Greger Ottosson (skådespelare vid Västerbottensteatern) var först ut på scen. Anna Nyberg – ordförande, Södra Västerbottens släktforskare, förbundsordförande Erland Ringborg, kommunalrådet Margareta Rönngren och landshövding

na släkternas ingivna uppgifter till antavlor. Information i övrigt till besökarna var att efternamnen blir allt svårare att släktforska på, bland annat för att en föreslagen namnlag kan göra det enklare att välja vilket efternamn man vill ha.

Pia Johansson, skådespelare och dagens stor publikdragare, presenterade sig själv och föredraget "Är vi våra gener, eller är det för sent att ändra sig?" som hon skulle hålla. Kommunalarbetet uppskattade att man valt Umeå till plats för släkt-

Under invigningen gav Björn Thunberg från Släktforskarföreningen i Härnösand Margareta Rönngren (till vänster), kommunalråd (S), Magdalena Andersson, landshövding i Västerbotten och skådespelaren Pia Johansson var sitt kompendium med information om deras släktled.

Foto: Erik Säfvenberg.

Magdalena Andersson var talare vid invigningen.

Förbundsordföranden inledde sitt tal med orden "nu har vi öppnat fönstret till Norrland". Bra, bättre fönstret än dörren.

Kanske betyder det att befolkningen blir kvar i Norrland. Ringborg tog bl.a. upp att Riddarhuset har på sitt sätt satt normen för forskning genom att nedteck-

forskardagarna och hon tyckte att programmet verkade spännande. Hon påpekade också att rötter är viktiga. Se bara på de program som visas på TV hur engagerade deltagarna är.

Sedan en presentation av staden Umeå – norrlands knutpunkt, den växande staden, kunskaps-, friluft- och kulturstaden. Att 2014 vara utsedd till en av Europas två kultur-

huvudstäder hade stor påverkan på Umeå. Hon framhöll också att umeåbon är mycket engagerad i sin stad och man framhåller gärna att vi bygger vårt Umeå tillsammans!

Landshövdingen menade att temat för dagarna – Fjällen, skogarna, älvarna och människorna var väl valt för länet Västerbotten. Hon berättade att hon aldrig släktforskat men av en släkting i Norge hade hon fått veta att på mormors sida hade man Harald Härfafer i släktleden. Det var hon mer än nöjd med och tänkte inte forska mer på den linjen. Hon ville även lyfta fram berättarlänet Västerbotten där de kända författarna: P.O.Enquist, Torgny Lindgren och Sara Lidman härstammar från samma släkt i Kvavisträsk, något Skelleftebygdens Släktforskare tagit reda på.

Landshövdingen framhöll även idrottslänet med bl. a. Ingemar Stenmark och matlänet med bl.a. ren, älg, ripa och röding. Apropå mat en viktig sak som vi besökare särskilt skulle ta till oss var – det heter inte Västerbottenost. Om ni får frågan vad osten heter skall ni säga "Västerbottens ost", då blir ni välkomna tillbaka till oss. Den här kunskapen hade hon själv fått ta del av när

hon tillträdde befattningen. Landshövdingen avslutade invigningstalet med släktforskarnas ledord: "Leta alltid lite till" och därmed förklarade hon släktforskardagarna invigda.

Som avslutning på invigningen fick besökarna ta del av vad som var nytt för de flesta. Det var att Pia Johansson var släkt med författaren Lars Molin och skådespelaren Mikael Tornving, att kommunalrådet Margareta Rönngren (S) var släkt med moderaternas oppositionsråd, Anders Ågren.

Släktutredningar överlämnades, till Pia Johansson, kommunalrådet och landshövdingen tillsammans med boken Härnösands historia del III, av Björn Thunberg, medlem i Härnösands släktforskarförening. Även oppositionsrådet mottog motsvarande gåvor fast vid annat tillfälle. Varmt tack till Södra Västerbottens släktforskare och Nolia för ett lyckat arrangemang i Umeå och NORRLAND. Vi hoppades på en trevlig resa och en givande dag i Umeå och jag kan då säga att väl hemkommen var jag trött men NÖJD.

Inledningstal av kommunalrådet (S) Margareta Rönngren.
Foto: Tony Jonsson

Skriv till oss!

Vi i redaktionskommittén välkomnar alla slags artiklar och gamla fotografier. 300 ord räcker för en helsida med bild men du får givetvis skriva längre artiklar.

E-post: gunnar@harnoforskare.eu

Post: Tony Jonsson, Sörangetvägen 12 A
891 41 Örnsköldsvik

B Föreningspost

Avs: Härnösands Släktforskare
c/o Sven-Arne Staffund
Västra Ringvägen 132
871 42 Härnösand

Aktiviteter hösten 2016

18 oktober - **Niklas Wiberg**, arkivarie - om 1734 års lag och domstolsarkiven.

12 november - **Arkivens dag**.

28 november - **Roland Skoglund**, Uppsala - Vi läser gammal handstil.

13 december - **Örjan Leek**, Härnösand - "nya" foton från Härnösand.

Tisdagar kl 18.00 i Mittnordensalen på Landsarkivet i Härnösand.

Mer detaljer kring evenemangen kan ni läsa mer om på vår hemsida
www.harnoforskare.eu och www.facebook.com/harnoforskare

**SLÄKTFORSKNING KAN VARA
BEROENDEFRAMKALLANDE**